

AP 4 DISCIPLINERET LAGERSTYRING GIVER BEDRE BESLUTNINGSGRUNDLAG

Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne:
Danmark og Europa investerer i landdistrikterne

Miljø- og Fødevarerministeriet
NaturErhvervstyrelsen

Den Europæiske Landbrugsfond
for udvikling af Landdistrikterne

LDP 2020

Se 'EU-kommissionen, Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne'

Datadisciplin i forbindelse med lagerstyring er en vigtig forudsætning, for at landmanden kan stole på de analyser af bedriften, som han baserer sine beslutninger på.

Kvaliteten i lagerstyring har stor betydning for mange af de analyser, der er landmændenes beslutningsgrundlag. En løbende opgørelse og afstemning af bedriftens beholdninger og forbrug øger eksempelvis kendskabet til det reelle foderforbrug og kan give værdifuld information om høstudbytte, såfremt man ikke allerede registrerer høstudbytter på marken. Korrekt opgjorte høstudbytter har stor indflydelse på kvaliteten af resultaterne i f.eks. driftsgrensanalyser, beregning af fremstillingspris, markplan, vurdering af forpagtningsaftalers rentabilitet, analyse af fodereffektivitet, behov for foderindkøb og deraf også vurdering af bedriftens likviditetsbehov. Derfor er det ikke helt uvæsentligt, hvilken kvalitet der er i de data, man baserer sin opgørelse på. Det forklarer Vibeke Hjørsløv Rasmussen, specialkonsulent ved SEGES og projektleder på et projekt omkring lagerstyring.

"Analyserne er ikke bedre, end de data man baserer dem på. Hvis man ikke er disciplineret med sine registreringer og sørger for at have et præcist datagrundlag, så giver analyserne et

forkert billede af bedriftens økonomi og rentabilitet og dermed et forkert beslutningsgrundlag,” forklarer hun.

Nøglen ligger i detaljen

Én af de landmænd, der prædiker datadisciplin – også indenfor lagerstyring, er Aage Lauritzen, svineproducent fra Ribe. Han har igennem hele sin tid som selvstændig landmand praktiseret lagerstyring, men de sidste 4-5 år er styringen blevet mere seriøs og raffineret. Han ser et stort behov for lagerstyring i landbruget, fordi bedrifterne bliver større og mere komplekse.

”Førhen kunne man have det hele i hovedet. På de mindre landbrug kunne man bare kigge ned i siloen for at se, hvor meget der var tilbage. Det kan man ikke med fire gastætte siloer. Og jeg kan ikke kigge ned i en 30 meter silo fra toppen og vurdere, hvor meget der er, og hvor meget kornet vejer i forhold til fylden,” forklarer Aage Lauritzen. Han mener, at nøglen til lagerstyring ligger i detaljen.

”Det handler om at være detaljeorienteret og have datadisciplin. Hvis man selv høster, og man ikke har disciplin med vejersedler og ikke tænker over, om der kommer et læs ved siden af, så kan man ikke bruge det til noget. Hvert læs skal måles, og hver mark skal måles,” fastslår Aage Lauritzen.

Rigtige data giver rigtigt beslutningsgrundlag

Vigtigheden af præcise data ses ikke kun i marken. Også i stalden har det stor betydning, om man har det rigtige billede af bedriften.

”Det er ikke uden betydning, om man regner med, at grisene vejer 68 kg, men de i virkeligheden vejer 63 kg. De fem kilo har betydning for foderforbruget, hvor man lige pludselig går fra at være ekstremt god til at være middel. Det er små fejl, men på store besætninger er det ikke lige meget,” påpeger Jacob Olesen, chefrådgiver i Sønderjysk Landboforening. Han mener, at lagerstyring med et godt datagrundlag kan gøre en stor forskel for mange bedrifter.

”Rigtige data giver et rigtigt beslutningsgrundlag. På de store bedrifter kan det virkelig flytte noget, fordi de får et helt andet beslutningsgrundlag at vurdere deres rentabilitet ud fra,” understreger Jacob Olesen.

Husk også ”dato-disciplin”

Det er ikke kun vigtigt at have korrekte data. Man skal også sørge for, at dataene er indsamlet på de samme dage, fordi det gør det nemmere at arbejde med. Hvis man eksempelvis opgør foderforbrug den ene dag, tæller grise den anden dag, og måler lageret op den tredje dag, skal man være opmærksom på, at datoforskydningen kan have en betydning, fordi der sker ændringer i beholdningerne imellem disse dage. Eksempelvis er grisene blevet fodret, lageret har dermed ændret sig, og der er måske også kommet færre eller flere grise til. Hvis man ikke samler dataene ind på de samme dage, skal man dermed være god til at regne ud, hvad der er sket i mellemtiden. Det gør opgørelser med datoforskydning sværere, hvilket oftere fører til fejl. Det nemmeste er at operere med faste datoer og faste aftaler om, hvem der gør hvad ved opgørelserne. Aage Lauritzen i Ribe er da heller ikke i tvivl om, at dato- og datadisciplin er vejen frem.

"Jeg laver status på månedsbasis i stedet for hver tredje måned, fordi det er nemmere at finde en fejl, der kun er et par uger gammel, end én der er tre måneder gammel. Så det handler om at have dataene tæt på dig," fastslår Aage Lauritzen.

Sådan sikrer du data- og datodisciplin

- Hav en procedure for arbejdet, så du eller dine medarbejdere gør det ens hver gang. Find den rigtige medarbejder, som er god til netop den type opgaver.
- Hav faste datoer, hvor du opgør på – f.eks. den sidste dag i måneden. Og vær stringent, så det er ens hver måned.
- Aftal hvem der gør hvad i forbindelse med opgørelsen, og hvornår I gør det, så I sikrer datodisciplin.
- Aflæs fodercomputeren en gang om måneden, f.eks. den sidste dag. Registrer foderforbruget, og nulstil fodercomputeren, og begynd derefter en ny måneds registreringer.
- Afleverer dataene til din bogholder/farmsekretær/regnskabsassistent, som bogfører dem.
- Afstem foderforbrug og beholdninger den samme dag – det er nemmest, og derved undgår du bedst, at der opstår fejl.